

Dosarul nr. 2r-117/24
2-23078624-01-2r-01032023

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud. V. Craveț)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Garbuz, I. Grosu, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

17 aprilie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de către Vitalie Pojar, reprezentat de avocatul Tatiana Guțu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Marina Pojar împotriva Vitalie Pojar, cu privire la modificarea cuantumului pensiei pentru întreținerea copiilor minori,

împotriva încheierii din 16 ianuarie 2024 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Vitalie Pojar, reprezentat de avocatul Elena Negru,

c o n s t a t ă:

La 31 mai 2023, Marina Pojar, reprezentată de avocatul Grigore Postovanu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vitalie Pojar, cu privire la modificarea cuantumului pensiei pentru întreținerea copiilor minori.

Prin hotărârea din 12 septembrie 2023 a Judecătoria Drochia, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare depusă de Marina Pojar, reprezentată de avocatul Grigore Postovanu. S-a modificat cuantumul pensiei de întreținere încasată prin hotărârea din 12 decembrie 2022. S-a încasat de la Vitalie Pojar în beneficiul Marinei Pojar pensia pentru întreținerea copiilor minori, fiicei **** * și fiului **** * în sumă bănească fixă în mărime de 2000 de lei pentru fiecare, începând cu 31 mai 2023, până la majoratul copiilor sau modificării stării materiale a părților. S-a încasat de la Vitalie Pojar în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1440 de lei.

La 19 septembrie 2023, Vitalie Pojar, reprezentat de avocatul Elena Negru, a depus apel împotriva hotărârii din 12 septembrie 2023 a Judecătorei Drochia, sediul Central, solicitând admiterea acestuia și casarea integrală a hotărârii instanței de fond.

Prin încheierea din 15 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs apelului declarat de Vitalie Pojar, reprezentat de avocatul Elena Negru. S-a comunicat apelantului/reprezentantului apelantului despre necesitatea prezentării la Direcția Evidență și Documentare procesuale (cancelarie) a Curții de Apel Bălți a cererii de apel semnat în original și în copii pentru toți participanții la proces, în care să fie indicată esența și temeiurile apelului, argumentul ilegalității sau netemeinicia hotărârii contestate, motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului și să prezinte bonul de plată a taxei de stat în mărime de 540 de lei, stabilindu-i termen până la data de 10 ianuarie 2024, orele 16:00. S-a explicat apelantului că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Prin încheierea din 16 ianuarie 2024 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit apelul declarat de Vitalie Pojar, reprezentat de avocatul Elena Negru, împotriva hotărârii din 12 septembrie 2023 a Judecătorei Drochia, sediul Central.

La 14 februarie 2024, Vitalie Pojar, reprezentat de avocatul Tatiana Guțu, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 16 ianuarie 2024 a Curții de Apel Bălți, solicitând repunerea în termenul de contestare a recursului, admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii instanței de apel, cu restituirea spre rejudecare la etapa punerii pe rol a apelului.

În motivarea recursului a invocat că, fiind cetățean al României, la 16 septembrie 2023, a zburat spre or. Miunchen, Germania, la muncă și a revenit în Republica Moldova la 30 ianuarie 2024, ce se confirmă prin copia biletelor avia electronice. De aceea, în acea perioadă nu a avut posibilitate de a recepționa careva corespondență poștală. Înainte de plecare peste hotarele țării a avut semnat un contract de asistență juridică cu avocatul Elena Negru.

Totodată, a comunicat că la 24 ianuarie 2024, părinții săi, care locuiesc în r-nul Telenești, satul Ghiliceni, au recepționat încheierea din 16 ianuarie 2024 a Curții de Apel Bălți, care i-au transmis-o la 31 ianuarie 2024. Astfel, de la această dată a luat cunoștință cu actul judecătoresc.

A mai indicat că, ultimul fiind plecat peste hotarele țării a fost în imposibilitate de a depune recursul în termenul stabilit de 15 de zile, precum și era în imposibilitate de a executa obligația instanței de apel de a depune apelul motivat și dovada achitării taxei de stat până al 10 ianuarie 2024, fiindcă nu a fost informat despre acest fapt.

Studiind materialele cauzei, în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi restituit, ca fiind depus în afara termenului legal, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea

de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform prevederile art. 426¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin. (1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

În accepțiunea art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.

În temeiul art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În acest sens, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond. Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice. Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii (contestate) recurentului și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătorec, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform prevederilor art. 100 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sunt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, hotărârea din 12 septembrie 2023 a Judecătorei Drochia, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare depusă de Marina Pojar, reprezentată de avocatul Grigore Postovanu. S-a modificat cuantumul pensiei de întreținere încasată prin hotărârea din 12 decembrie 2022. S-a încasat de la Vitalie Pojar în beneficiul Marinei Pojar pensia pentru întreținerea copiilor minori, fiicei **** * și fiului **** * în sumă bănească fixă în mărime de 2000 de lei pentru fiecare, începând cu 31 mai 2023, până la majoratul copiilor sau modificării stării materiale a părților. S-a încasat de la Vitalie Pojar în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1440 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 19 septembrie 2023, Vitalie Pojar, reprezentat de avocatul Elena Negru, a depus apel împotriva hotărârii din 12 septembrie 2023 a Judecătorei Drochia, sediul Central, solicitând admiterea acestuia și casarea integrală a hotărârii instanței de fond.

Prin încheierea din 15 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs apelului declarat de Vitalie Pojar, reprezentat de avocatul Elena Negru. S-a comunicat apelantului/reprezentantului apelantului despre necesitatea prezentării la Direcția Evidență și Documentare procesuale (cancelarie) a Curții de Apel Bălți a cererii de apel semnată în original și în copii pentru toți participanții la proces, în care să fie indicată esența și temeiurile apelului, argumentul ilegalității sau netemeinicia hotărârii contestate, motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului și să prezinte bonul de plată a taxei de stat în mărime de 540 de lei, stabilindu-i termen până la data de 10 ianuarie 2024, orele 16:00. S-a explicat apelantului că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Prin încheierea 16 ianuarie 2024 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit apelul declarat de Vitalie Pojar, reprezentat de avocatul Elena Negru, împotriva hotărârii din 12 septembrie 2023 a Judecătorei Drochia, sediul Central.

La acest capitol, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că, la 17 ianuarie 2024, Curtea de Apel Chișinău a expediat încheierea din 16 ianuarie 2024, prin intermediul oficiului poștal, lui Vitalie Pojar, fiind recepționată la 24 ianuarie 2024 (f.d.106), iar avocatei Elena Negru, prin intermediul poștei electronice **** * [@gmail.com](mailto:****@gmail.com) (f.d. 105 verso), indicată de ultima în mandatul avocațial seria **** nr. **** din **** * (f.d.63), inclusiv și cererea de apel nemotivată a fost expediată de la această adresă electronică (f.d. 60, 63).

Prin urmare, confirmarea expedierii documentului către partea interesată prin poșta electronică se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice (f.d. 50, 56).

În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului, data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul menționat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități, cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail

delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri, ceea ce la caz nu se atestă.

Prin urmare, analizând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate mai sus, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că Vitalie Pojar, reprezentat de avocatul Tatiana Guțu, a declarat recurs împotriva încheierii din 16 ianuarie 2024 a Curții de Apel Bălți, cu încălcarea evidentă a termenului imperativ prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă. Or, prezentul recurs a fost declarat la 14 februarie 2024, termenul limită fiind 01 februarie 2024.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din normele legale citate supra rezultă că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

La caz, recurentul a solicitat repunerea în termen, însă nu a prezentat probe și nu a făcut dovada circumstanțelor care a împiedicat să depună în termen recursul asupra încheierii din 16 ianuarie 2024. Or, cele indicate în cererea de recurs sunt apreciate de către instanța de recurs ca fiind alegerii pur declarative.

Nu pot fi reținute argumentele recurentului precum că a fost plecat peste hotarele țării și de aceia nu a avut posibilitate de a recepționa careva corespondență poștală, fiindcă din materialele dosarului se atestă că, la 17 ianuarie 2024, Curtea de Apel Bălți a expediat actul judecătoresc reprezentantului lui Vitalie Pojar, avocatului Elena Negru, prin intermediul poștei electronice ****_****@gmail.com, ce se confirmă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice (f.d. 105 verso). Or, la materialele dosarului a fost anexat mandatul avocațial seria **** nr. **** din **** **** ****, prin care Vitalie Pojar a împuternicit pe avocatul Elena Negru să-i reprezinte interesele în prezenta cauză (f.d. 63), respectiv instanța de apel a respectat rigorile legale și a înștiințat reprezentantul apelantului.

Totodată, Completul de judecată atestă că la materialele cauzei nu a fost anexat niciun înscris prin care ar fi fost informată Curtea de Apel Bălți că avocatul Elena Negru nu mai reprezintă interesele apelantului/ recurentului, or, dispozițiile art. 107 alin. (2) din Codul de procedură civilă, stipulează expres că partea este obligată să informeze instanța, nu mai târziu de 3 zile până la data ședinței de judecată, despre angajarea unui avocat, schimbarea sau renunțarea la serviciile avocatului, prezentând instanței datele de contact ale noului avocat, inclusiv adresa electronică a acestuia, ceea ce nu se atestă la caz. Mai mult ca atât, însăși Vitalie Pojar a indicat, în cererea de recurs, că avea încheiat contract de asistență juridică

cu avocatul Elena Negru, astfel, prin prisma obligațiilor sale asumate față de client, avocatul Elena Negru avea obligația de a se comporta diligent, respectând normele procedurale ce reglementează termenele, care urmau a fi respectate pentru exercitarea unei căi de atac și, prin prisma acestora, să depună în interiorul termenului legal recursul împotriva încheierii din 16 ianuarie 2024 a Curții de Apel Bălți.

Respectiv, speței sunt aplicabile dispozițiile art. 75 alin. (1) din Codul de procedură civilă, potrivit căreia în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat. (5) Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Drept urmare, acțiunile Curții de Apel Bălți cu privire la expedierea încheierilor din 15 decembrie 2023 și din 16 ianuarie 2024, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Vitalie Pojar, reprezentat de avocatul Elena Negru, și restituirea apelului, se încadrează pe deplin în rigorile prevăzute de legislația în vigoare, or, fiind cert faptul că actul de procedură transmis destinatarului prin poșta electronică se consideră recepționat în ziua expedierii.

Această obligație rezultă și din dispozițiile art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, care indică că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de judecată a respectat prevederile legale de comunicare a actului de procedură, dar recurentul nu a întreprins suficiente măsuri, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, de a-și proteja drepturile de acces la instanță.

Reieșind din prevederile art. 56 alin. (3), art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, Completul de judecată reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, dispozițiile art. 15 din Codul de procedură civilă stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Completul de judecată învederează că respectarea de către părți a termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile

expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și art. 425 din Codul de procedură civilă, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate.

Sub acest aspect, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din considerentele redată și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea lui Vitalie Pojar cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului și de a restitui recursul declarat împotriva încheierii din 16 ianuarie 2024 a Curții de Apel Bălți, ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea lui Vitalie Pojar, reprezentat de avocatul Tatiana Guțu, cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului.

Se restituie recursul declarat de Vitalie Pojar, reprezentat de avocatul Tatiana Guțu împotriva încheierii din 16 ianuarie 2024 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Marina Pojar împotriva Vitalie Pojar, cu privire la modificarea cuantumului pensiei pentru întreținerea copiilor minori.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi